

Велику кількість епатажних перформансів, у тому числі і політично спрямованих, проводить жіноча організація FEMEN, яка порушуючи певні символічні кордони проявляє, використовуючи жіноче тіло, інтерес до широкого спектра проблем. Їх постмодерність втілюється у яскравих перформансах, кічі, іронії, карнавалюванні (і пародіюванні). FEMEN пояснює свою епатажність тим, що традиційні форми активізації громадянськості похмурі, нецікаві, й відповідно не фіксується громадянською та мас-медіа. Радикальний акт привертає увагу, наприклад, агресивні бої у багні з підніжками (за аналогією з політиками, які “поливають” один одного брудом,) як форма протесту проти нечесних політичних ігор під час виборчих перегонів (Київ, Майдан Незалежності, жовтень, 2008 р.).

Завдання політичного перформансу – ввести яскраву, запам’ятовувану інформацію. Він є скоріше способом естетизації політики, ніж засобом серйозної політичної боротьби, популяризує лідера (партію) і створює красиву картинку для ЗМІ. Політичні перформанси є невід’ємним атрибутом парламентаріїв, політичних партій. Яскравими прикладами є епатажний О. Ляшко (знесення трактором незаконної огорожі, розгром кувалдою незаконного казино і под.), “Правий сектор” (народна люстрація чиновників із використанням смітєвих баків, #TrashBucketChallenge).

Постмодерна суспільно-політична реальність відкидає усталені ціннісні орієнтації, нормативність, впорядкованість, суспільну організованість, натомість актуалізуються питання індивідуального саморозвитку й якості життя. Сьогодні важливо вивчати можливості новітньої нетрадиційної політичної комунікації, переваги та можливості її використання. Виходячи з останніх тенденцій розвитку публічної політики, театралізація та “конструювання” політичної дійсності набуватимуть зростаючої значущості для сучасного політичного процесу, а сприйняття політичних подій через призму видовищності та розважальності, неминуче набудуть нових форм і масштабів. Саме тому вивчення нетрадиційних форм політичної комунікації, нетипових форм соціального протесту ще чекає свого глибокого дослідження.

Список використаних джерел

1. Горбатенко В. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика / В. Горбатенко. – К. : Генеза, 2006. – 394 с.
2. Постол А. Постмодернізм як сучасна суспільно-політична реальність / А. Постол // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2010. – Вип. 42. – С. 69–79.
3. Романенко С. О толпе, флешмобе и задачах социологии / С. Романенко // Вестник Одесского национального университета. – 2005. – № 11. – С. 80–87.
4. Шерман О. Флешмоб як соціальне явище / О. Шерман // Особистість в екстремальних умовах. Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Львів : ЛДУБЖД, 2013. – С. 81–83.

References

1. Horbatenko V. Politychne prohnozuvannya: teoriya, metodolohiya, praktyka / V. Horbatenko. – K. : Heneza, 2006. – 394 s.
2. Postol A. Postmodernizm yak suchasna suspil'no-politychna realnist / A. Postol // Humanitarny visnyk Zaporizkoyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi. – 2010. – Vyp. 42. – S. 69–79.
3. Romanenko S. O tolpe, fleshmobe y zadachakh sotsyolohyy / S. Romanenko // Vestnyk Odesskoho natsyonal'noho unyversyteta. – 2005. – № 11. – S. 80–87.
4. Sherman O. Fleshmob yak sotsial'ne yavyshe / O. Sherman

// Osobystist v ekstremalnykh umovakh. Zbirnyk materialiv VI Vseukrayins'koyi naukovu-praktychnoyi konferentsiyi. – Lviv : LDUBZhD, 2013. – S. 81–83.

Khoma N. M., Doctor in Politic Science, Associate Professor at the Department of theory and history of political science of Ivan Franko National University of Lviv (Ukraine, Lviv), khoma.nata@gmail.com

Imaging as a characteristic of postmodern political action

There is analyzed modernization of role-behaviour, new samples of political behaviour in post-modern reality under conditions of information and communication revolution. It is noted that at the age of postmodernism participation and self-expression of the person are actualized through creative forms of mass participation. There is proved research hypothesis that in the postmodern era visualization with game elements maximizes the effectiveness of political action. Attention is drawn to that new forms of political action have emotional charge effect and common deed sense. It is proved that new forms of political action have emotional charge effect and common deed sense. There exists a strong convergence of policies with different art forms. There are analyzed four forms of postmodern political action visualization: street art, installation, flash-mob, performance.

Keywords: postmodern, political action, installation, performance, flash mob, street art.

Хома Н. М., доктор политических наук, доцент кафедры теории и истории политической науки, Львовский национальный университет им. Ивана Франко (Украина, Львов), khoma.nata@gmail.com

Визуализация как характеристика постмодерного политического действия

Анализируется модернизация ролевого поведения, новейшие образцы политического поведения в постмодерной реальности в условиях информационно-коммуникационной революции. Отмечается, что в эру постмодерна актуализируется участие и самовыражение личности через креативные формы массового участия. Обосновывается исследовательская гипотеза о том, что в эру постмодерна путем визуализации с элементами игры достигается максимальная эффективность политического действия. Обращается внимание, что новейшие формы политического действия создают эффект эмоциональной подзарядки и оцущения общего дела. Доказывается, что эффективное политическое действие должно быть эмоционально окрашенным. Отмечено конвергенцию политики с разными художественными формами. Анализируются четыре формы визуализации постмодерного политического действия: стрит-арт, инсталляция, флешмоб и перформанс.

Ключевые слова: постмодерн, политическое действие, инсталляция, перформанс, флешмоб, стрит-арт.

* * *

УДК 327.5

Антонюк О. А.
здобувач кафедри політології, Дніпропетровський національний університет ім. Олеса Гончара (Україна, Дніпропетровськ), kafr01@ukr.net

СУДОВА ВЛАДА ТА ПРАВОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

Розглядаються питання сутності правової глобалізації та її впливу на трансформацію судової політики. Правова глобалізація розглядається як універсалізація юридичної мови, правових норм, створення універсальних юридичних інструментів і загального визнання основних цінностей, таких як демократія, права людини, правова держава. Також вона пов'язана з формуванням глобальних нормативно-правових механізмів, що забезпечують не тільки широке міжнародне співробітництво в галузі права, але і синхронність інституційних нововведень в політиці різних держав. Пристосування права до умов глобалізації враховує зміни статусу національної держави, в тому числі скорочення її суверенітету, посилення відносності понять територій і кордонів. Особлива увага приділяється формуванню глобальної системи міжнародного кримінального судового переслідування.

Ключові слова: судова влада, правова глобалізація, глобальна система міжнародного кримінального судового переслідування, Бальтазар Гарсон.

Помітною зростаючою тенденцією суспільного життя на початку XXI століття є інтернаціоналізація та уніфікація права, екстериторіалізація правосуддя, а в цілому – свого роду правова глобалізація. Цей на перший погляд скоріше правовий феномен, здійснює потужний політичний вплив, а відповідні судові органи і їх рішення мають значною мірою політичний характер, що й зумовлює актуальність і значимість їх розгляду в контексті розкриття впливу правової

глобалізації на трансформацію судової політики. Деякі аспекти цієї проблематики розглядалися у працях правознавців – Г.Б. Власової, В.Ю. Верещагіна, О.І. Цуканової, С.А. Щетиніна та інших, тоді як в політологічному вимірі зазначена проблема ґрунтовно не розглядалась.

Правова глобалізація є частиною загального процесу глобалізації в різних сферах суспільних відносин. Витоки її сягають середини ХХ століття, коли розпочався новий етап міжнародного співробітництва у вирішенні загальносвітових проблем. Відстоюючи таку точку зору, С.А. Щетинін доводить, що “по–перше, процеси правової глобалізації в своїх окремих напрямках можуть виступати і як відносно незалежні від загальносвітових процесів глобалізації в цілому. А, по–друге, на певному етапі свого розвитку вони були органічно “вплетені” в загальну систему загальносвітових глобалізаційних процесів, виконуючи певною мірою функцію їх “обслуговування” [1, с. 5].

На цій основі, в контексті аналізу світових економічних і політичних глобалізаційних процесів, С.А. Щетинін розглядає правову глобалізацію в двох основних аспектах: по–перше, як процес, покликаний забезпечити юридичне оформлення та правову легітимність інститутів і елементів глобальної політичної влади і транснаціональним економічним об’єднанням; по–друге, як цілком самостійний процес, що має свою окрему історію і незалежний від політичної та економічної глобалізації, покликаний забезпечити міждержавну взаємодію у справі вирішення глобальних проблем сучасності.

Правова глобалізація означає універсалізацію юридичної мови, правових норм, створення універсальних юридичних інструментів і загального визнання основних цінностей, таких як демократія, права людини, правова держава. Також вона пов’язана з формуванням глобальних нормативно–правових механізмів, що забезпечують не тільки широке міжнародне співробітництво в галузі права, але і синхронність інституційних нововведень в політиці різних держав. Пристосування права до умов глобалізації враховує зміни статусу національної держави, в тому числі скорочення її суверенітету, посилення відносності понять територій і кордонів.

Як зазначає Г.Б. Власова, “в правових системах різних держав глобалізація проявляється як широкомасштабний і багатоплановий процес наростання спільного, а на рівні правозастосування отримує своє вираження в зростанні значення загальносвітових стандартів у правозастосовчій діяльності”. У зв’язку з цим вона, зокрема, звертає увагу на те, що “вплив глобалізаційних процесів на правозастосовчу діяльність проявляється у трансформації організаційного рівня правозастосування, в удосконаленні організації та діяльності правозастосовних інститутів судової системи при забезпеченні їх відповідності міжнародним стандартам” [2].

Також вплив глобалізації на діяльність судової влади реалізується у сучасному світі через створення наддержавних судових інстанцій та набуття міжнародними судовими органами, особливо із захисту

прав людини, значення ефективного засобу позасистемного контролю національної судової влади.

Як відзначають В.Ю. Верещагін і О.І. Цуканова, “глобалізація пов’язана із зростанням масштабів владного втручання. Влада – один з атрибутів глобалізації. У глобальній системі, елементи якої стають все більш залежними один від одного, здійснення владних повноважень шляхом прийняття рішень, здійснення тих чи інших дій виконавчих органів влади на одному континенті, можуть мати істотні наслідки для народів, спільнот, домогосподарств на інших континентах. Владні центри і саме існування влади все більше і більше віддаляються від суб’єктів і областей, що зазнають на собі їх наслідки” [3, с. 32–33].

Основними способами правової глобалізації є правова інтеграція, правова інтернаціоналізація та правова імплементація. Наслідком правової глобалізації є, зокрема, виникнення міжнародного глобального правосуддя. Слід враховувати при цьому, що створювана під її впливом глобальна система міжнародного кримінального судового переслідування часто використовується як спосіб розширення політичного впливу і метод “розправи” з неугодами політичними режимами.

На сьогоднішній день відомі наступні інституційні моделі установи, формування, правового регулювання, організації та діяльності органів міжнародного кримінального правосуддя: 1) міжнародні кримінальні трибунали *ad hoc*, створювані Радою Безпеки ООН в якості допоміжних органів; 2) змішані (гібридні) трибунали (суди) двох видів: (а) створювані відповідно або на основі договорів держав з ООН і (2) сформовані тимчасовими адміністраціями ООН на територіях держав, де проводяться миротворчі операції; 3) національні суди, до юрисдикції яких віднесено розгляд справ про міжнародні злочини за участю міжнародних суддів та інших учасників кримінального судочинства; 4) Міжнародний кримінальний суд [4].

Однак поряд зі спеціалізованими органами в систему міжнародного кримінального правосуддя, що формується, “інкорпорується” звичайні судді національних судів. Це неминучий наслідок того, що держави, будучи учасниками договорів, що встановлюють злочинність і караність міжнародних злочинів, зобов’язані вживати заходів щодо імплементації в національне законодавство норм міжнародного права про їх злочинність та караність. У силу цього, більшість держав світу включають в національне кримінальне право норми про відповідальність за злочини, передбачені міжнародними договорами, і приймають законодавство у сфері судоустрою та кримінального процесу таким чином, щоб кримінальне правосуддя у справах про міжнародні злочини могло безперешкодно здійснюватися національними судами.

Яскравим прикладом такої судової практики, що складається, і в якій здійснення правосуддя нерідко важко відділити від політики, є іспанський суддя Бальтасар Гарсон. Примітно, що він ніколи не приховував своїх лівих переконань і неодноразово брав участь в антифашистських демонстраціях, у минулому він був депутатом парламенту від Іспанської соціалістичної робочої партії. Він відомий тим, що в

1998 році порушив справу проти колишнього чилійського диктатора А. Піночета і видав ордер на його екстрадицію з Лондона. Гарсон заявив, що існує достатньо доказів, що дозволяють вимагати від британської влади арешту генерала і його екстрадиції до Іспанії, де він повинен сісти на лаву підсудних. Від Великобританії також зажадали заморозити фінансові активи Піночета, з метою виплати матеріальної компенсації жертвам Піночета. Британська влада були змушені підкоритися цій вимозі. Після 16-ти місяців, проведених під арештом за рішенням британського Верховного Суду, Піночета відпустили під приводом його розумового розладу, який нібито не давало йому можливості постати перед судом.

Продовжуючи розслідувати аналогічні справи, суддя Гарсон пред'явив звинувачення іншим іноземним громадянам, використовуючи принцип екстериторіальності правосуддя, який дозволяє іспанським суддям розслідувати злочини, вчинені в будь-якій частині земної кулі – навіть якщо вони не вважаються злочинами за законами країни, де були здійснені ці дії. Так, він порушив справу проти колишнього держсекретаря США Генрі Кіссінджера з метою розслідування піночетівського перевороту і так званої “Операції Кондор” – спланованого знищення лівої опозиції в країнах Латинської Америки.

Також Бальтасар Гарсон займався розслідуванням діяльності “ескадронів смерті”, які діяли під виглядом антитерористичних бригад проти баскських підпільників, і розкрив зв'язки “ескадронів смерті” зі спецслужбами Іспанії. Він же розслідував справу колумбійських наркокартелів та їхні контакти з адміністрацією США. Він пред'явив звинувачення у злочинах проти людяності аргентинському офіцеру Адольфо Силінго, який віддав наказ скидати з літаків в море лівих активістів, противників аргентинської хунти.

Ще суддя Гарсон порушив справу проти власників футбольних клубів та керівництва УЄФА, що звинувачувалися в організації договірних матчів. Він займався розслідуванням справи російського олігарха В. Гусинського, вів справи “російської наркомафії”, виявляючи її зв'язки з керівництвом іспанської праві Народної Партії. 11 жовтня 2008 року Гарсон санкціонував обшук будинку, який належав голові комітету з фінансових ринків Державної Думи РФ Владиславу Резнику. Суддя також проводив розслідування справи російського олігарха Олега Дерипаски, якого звинувачували у зв'язках з італійською мафією й у “веденні рахунків” російської мафії.

Саме Гарсон почав слідство проти чиновників адміністрації США – у зв'язку із застосуванням тортур на базі Гуантанамо. У 2007 році він розпочав слідство у справі Джорджа Буша і його союзників, у зв'язку з військовими злочинами в Іраку. Він же брав участь у розслідуванні і зборі доказів для пред'явлення звинувачень ізраїльським військовим у зв'язку зі злочинами у секторі Газа. Суддя Гарсон подавав позов до Європарламенту про позбавлення Сільвіо Берлусконі недоторканності, в рамках розслідування справи про корупцію.

У 2009 році Бальтасар Гарсон отримав повідомлення від генерального прокурора Іспанії з настійною

рекомендацією утриматися від розслідування справ іноземців, зокрема, чиновників адміністрації США, і “не політизувати правосуддя”. Текст рекомендації генпрокурора був публічно оприлюднений у пресі, що стало безпрецедентним явищем в історії іспанського правосуддя.

Суддя Гарсон почав розслідування злочинів, скоєних під час Громадянської війни в Іспанії і що послідувала потім диктатури. Майже 115 тисяч осіб безслідно зникли за роки фашистського режиму Франко. Більшість з них були вбиті, що дозволяло залучити злочинців до відповідальності. Згідно амністії 1977 року, франкісти не можуть бути притягнуті до відповідальності за скоєні злочини, проте в тексті закону про амністію не говориться про “зниклих без вісті”, що й дало судді Гарсону юридичну можливість почати розслідування. Б. Гарсон також розслідував справу про вбивство іспанського поета Гарсія Лорки. У ході розслідування наказав провести ексгумацію останків, що імовірно належали поетові і ще вісімнадцяти республіканцям, розстріляним фалангістами.

У 2010 році профранкістські судді оголосили Гарсона винним у перевищенні допустимих повноважень, так як він наказав поліції прослуховувати розмови між обвинуваченими у корупції чиновниками, що перебували в ув'язненні, та їх адвокатами. Державний прокурор назвав тоді Гарсона “чудовиськом” і заявив, що він уявив себе “великим братом, який вважає, що може слухати все, що йому завгодно”. Крім того, йому інкримінувалося отримання хабарів від банку “Santander” за читання лекцій і перевищення повноважень у зв'язку з розслідуванням злочинів часів Франко в обхід амністії 1977 року. Уже перебуваючи в статусі обвинуваченого, Гарсон продовжував приходити на засідання суду у суддівській мантії.

У лютому 2012 року суддя Гарсон був визнаний винним у справі про незаконне прослуховування. Вислухавши обвинувальний вердикт – відсторонення від посади і одинадцятирічна заборона на професійну діяльність, Гарсон заявив: “даний вирок лише звуає юридичну базу і можливість збору доказів, тим самим підриваючи саму можливість розслідування справ про корупцію та пов'язані з нею злочини. Даний вирок дозволяє злочинцям уникнути покарання; він своїм лютим неприйняттям рішень окремого судді знищує сам принцип незалежності всієї іспанської юридичної системи”.

Вердикт був опротестований у Конституційному суді, а саме переслідування судді Гарсона викликало масові акції протесту в Іспанії – в тому числі 100-тисячна демонстрація солідарності в Мадриді. Іспанські діячі культури організували кампанії на підтримку судді, які очолював друг Бальтасара Гарсона – режисер Педро Альмодовар. Він та актриса Пілар Бардем, актори Хосе Сакрістан, Хуан Дієго Ботто, Пепе Війуела, письменники Луїс Гарсія Монтеро і Альмудена Грандес, доктор Луїс Монтес проводили акцію під назвою “безстрокове домашнє ув'язнення”, щоб проявити солідарність з суддею Гарсоном і висловити протест проти “нової перемоги Франко”.

Показово, що в січні 2012 року наступник Гарсона на посаді, суддя Рафаель Рус Пабло Гутьєррес відновив розслідування тортур ув'язнених в Гуантанамо. Новий суддя заявив, що буде шукати додаткову інформацію у справі полонених Гуантанамо, домагаючись міжнародного ордера на арешт деяких чиновників адміністрації США.

Це підтверджує як незалежність тенденції правової глобалізації від конкретних особистостей суддів, так і значну роль їх політичної волі у просуванні принципу екстериторіального правосуддя.

Список використаних джерел

1. Щетинин С.А. Правовая глобализация: понятие и основные формы: (теоретико-методологические аспекты): дисс. ... к. ю. н.: 23.00.01 [Текст] / Щетинин Сергей Алексеевич; Ростов. юрид. ин-т МВД России. – Ростов-н/Д, 2008. – 146 с.
2. Власова Г.Б. Процессы глобализации и судебная власть [Текст] / Г.Б. Власова // Человек и закон. – 2010. – № 8. – С. 55–62.
3. Верещагин В.Ю. Национальная государственность в условиях глобализации [Текст] / В.Ю. Верещагин, О.И. Цуканова. – Ростов-н/Д.: СКНЦВШ, 2006. – 184 с.
4. Волеводз А.Г. Современная система международной уголовной юстиции: Хрестоматия [Текст] / А.Г. Волеводз, В.А. Волеводз. – М.: Изд-во Юрлитинформ, 2009. – 359 с.

References

1. Shhetinin S.A. Pravovaja globalizacija: ponjatje i osnovnyje formy: (teoretiko-metodologicheskie aspekty): diss. ... k. ju. n.: 23.00.01 [Tekst] / Shhetinin Sergej Aleksejevich; Rostov. jurid. in-t MVD Rossii. – Rostov-n/D, 2008. – 146 s.
2. Vlasova G.B. Processy globalizacii i sudebnaja vlast' [Tekst] / G.B. Vlasova // Chelovek i zakon. – 2010. – № 8. – S. 55–62.
3. Vereshhagin V.Ju. Nacional'naja gosudarstvennost' v uslovijah globalizacii [Tekst] / V.Ju. Vereshhagin, O.I. Cukanova. – Rostov-n/D.: SKNCVSh, 2006. – 184 s.
4. Volevodz A.G. Sovremennaja sistema mezhdunarodnoj ugovolnoj justicii: Hrestomatija [Tekst] / A.G. Volevodz, V.A. Volevodz. – M.: Izd-vo Jurlitinform, 2009. – 359 s.

Antoniuk O. A., competitor of department of politology, the Dnepropetrovsk National University named after O. Gonchar (Ukraine, Dnepropetrovsk), kafpol@ukr.net

Judiciary and legal globalization

The legal nature of globalization and its impact on the transformation of the judicial policy considers. Corporate globalization is seen as a universalization of legal language, law, creation of universal legal instruments and the general recognition of fundamental values such as democracy, human rights and rule of law. Also, it is associated with the formation of global regulatory and legal mechanisms that provide not only broad international cooperation in the field of law, but the synchronicity of institutional innovations in policies of different countries. Adaptations to the right of globalization allows for changing the status of the nation-state, including the reduction of its sovereignty, strengthening relativity concepts territories and borders. Particular attention is paid to the creation of a global system of international criminal prosecution.

Keywords: the judiciary, legal globalization, the global system of international criminal prosecution, Baltasar Garzon.

Антонюк А. А., соискатель кафедры политологии, Днепропетровский национальный университет им. Олеси Гончара (Украина, Днепропетровск), kafpol@ukr.net

Судебная власть и правовая глобализация

Рассматриваются вопросы сущности правовой глобализации и ее влияния на трансформацию судебной политики. Правовая глобализация рассматривается как универсализация юридического языка, правовых норм, создания универсальных юридических инструментов и общего признания основных ценностей, таких как демократия, права человека, правовое государство. Также она связана с формированием глобальных нормативно-правовых механизмов, которые обеспечивают не только широкое международное сотрудничество в отрасли права, но и синхронность институциональных нововведений в политике разных государств. Приспособление права к условиям глобализации учитывает изменения статуса национального государства, в том числе сокращение ее суверенитета, усиления относительности понятий территорий и границ. Особое внимание уделяется формированию глобальной системы международного криминального судебного преследования.

Ключевые слова: судебная власть, правовая глобализация, глобальная система международного уголовного судебного преследования, Бальтазар Гарсон.

* * *

УДК 327:32.019.5

Нагорняк Т. Л.

доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політології, Донецький національний університет (Україна, Донецьк), nagornyak@yandex.ru

КОНФЛИКТ ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Зрілість державності завжди корелюється з міцністю самоідентифікації нації. Якість такої кореляції стає визначальною й часто вдосконалюється під час випробувань. Події кінця 2013 – першої половини 2014 рр. в Україні викрили конфлікт між Державою та Суспільством, який мав наслідками руйнацію цілісності країни, війну в Донбасі, травму ідентичності прикордонних територій та виклик для територіальних громад.

Ключові слова: “Майдан”, “Держава і Суспільство”, “Україна – 2014”, “війна в Донбасі”.

Миру без війни ще не існувало [7], а світовий розвиток статей у своїй зміні циклів колонізації (затвердження імперій / конфедерацій, рух до біполярності, зміцнення військово-техногенного потенціалу людства, глобальність економіки та ідентичності) та деколонізації (територіальна реконструкція світу, зрушення акцентів розвитку у бік соціального капіталу, брендинг “комфортних місць”, периферійність капіталізму). Кожні соціально-політичні зрушення (війна і державний переворот, тероризм і СНД, природні катаклізми та зміни соціального дисплею), як аттрактори таких циклів, актуалізують питання зрілості взаємовідносин Держави і Суспільства. Форматом таких взаємовідносин можуть виступати релігія, політичний режим, соціальний контракт, встановлюючи системні правила гри, за якими політична підтримка державних інститутів масами конвертується в зростання прибутків населення різного роду (економічної стабільності, правового, матеріального та соціального захисту населення, поширення можливостей та забезпечення перспектив росту системи в цілому, її символічного та соціального капіталу). Обраний формат взаємовідносин Держави і Суспільства виступає стрижнем модернізації системи, відповідальність ключових акторів (влади, громади, бізнесу, медіа-середовища) та відповідність їх діяльності єдиній стратегічній моделі, якої прагне система, є основним чинником її успішного оновлення. Контрольні точки взаємовідносин держави і суспільства віддзеркалює медіа-простір. Якість останнього (як національного, так і світового – зовнішнього до системи, що трансформується) закріплює за медіа-представниками ролі від професіоналів, що здатні створювати адекватну картину світу до “стерв’ятників”, які проти усіх, та обслуги окремих акторів, їх рупорів та райтерів. Полідисциплінарні дослідження взаємовідносин між Державою та Суспільством, доводять, що вони обумовлені принципами, які сформовані:

– історично (форма взаємовідносин держави та індивіда, територіальний устрій, адміністративне управління, історична пам’ять) та цивілізаційно (ментальні риси населення, його етнічний склад та